

PREDLOG
EVA 2025-2570-0069

Na podlagi enajstega in štirinajstega odstavka 20. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE, 158/20 in 44/22 – ZVO-2) ter šeste točke tretjega odstavka 21. člena in šestega odstavka 24. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24, 21/25 – ZOPVOOV in 56/25 – PoZ) v zvezi s prvim odstavkom 264. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22) Vlada Republike Slovenije izdaja

UREDBO

o spremembah in dopolnitvah Uredbe o odpadni električni in elektronski opremi

1. člen

V Uredbi o odpadni električni in elektronski opremi (Uradni list RS, št. 55/15, 47/16, 72/18 in 84/18 – ZIURKOE, 108/20 in 44/22 – ZVO-2, v nadaljnjem besedilu: uredba) se v 1. členu v prvem odstavku prva alineja spremeni tako, da se glasi:

»- Direktivo 2012/19/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o odpadni električni in elektronski opremi (OEEO) (UL L št. 197 z dne 24. 7. 2012, str. 38), zadnjič spremenjeno z Direktivo (EU) 2024/884 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. marca 2024 o spremembi Direktive 2012/19/EU o odpadni električni in elektronski opremi (OEEO) (UL L št. 2024/884 z dne 19. 3. 2024),«.

V drugi alineji se na koncu pika nadomesti z vejico.

Za drugo alinejo se dodata novi tretja in četrta alineja, ki se glasita:

»- Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2017/699 z dne 18. aprila 2017 o določitvi skupne metodologije za izračun teže električne in elektronske opreme (EEO), dane v promet v posamezni državi članici, in skupne metodologije za izračun količine odpadne električne in elektronske opreme (OEEO), izražene v teži, nastale v posamezni državi članici (UL L št. 103 z dne 19. 4. 2017, str. 17), (v nadaljnjem besedilu: Izvedbena uredba 2017/699/EU) in

- Izvedbenim sklepom Komisije (EU) 2019/2193 z dne 17. decembra 2019 o določitvi pravil za izračun, preverjanje in sporočanje podatkov ter vzpostavitvi oblik podatkov za namene Direktive 2012/19/EU Evropskega parlamenta in Sveta o odpadni električni in elektronski opremi (OEEO) (UL L št. 330 z dne 20. 12. 2019, str. 72), (v nadaljnjem besedilu: Izvedbeni sklep 2019/2193/EU).«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Ta uredba z namenom prispevanja k trajnostnemu razvoju določa preprečevanje ali zmanjševanje škodljivih vplivov nastajanja odpadne električne in elektronske opreme ter ravnanja z njo zaradi varstva okolja in varovanja človekovega zdravja ter zmanjševanja celotnega vpliva uporabe naravnih virov in izboljšanja učinkovitosti njihove uporabe v skladu s 1. in 4. členom Direktive 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L št. 312 z dne 22. 11. 2008, str. 3),

zadnjič spremenjene z Direktivo (EU) 2025/1892 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. septembra 2025 o spremembi Direktive 2008/98/ES o odpadkih (UL L 2025/1892 z dne 26. 9. 2025).«.

2. člen

V 3. členu se 2. točka spremeni tako, da se glasi:

»2. dati na trg je omogočiti, da je proizvod prvič dostopen na trgu Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: RS);«.

3. člen

V 5. členu se v prvem in drugem odstavku oznaka »SIST EN 50419« nadomesti z oznako »SIST EN 50419:2022«.

Za drugim odstavkom se dodata nova tretji in četrti odstavek, ki se glasita:

»(3) Ne glede na prejšnji odstavek mora proizvajalec v skladu s tem členom označiti fotonapetostne module, dane na trg od 13. avgusta 2012.

(4) Ne glede na drugi odstavek tega člena mora proizvajalec v skladu s tem členom označiti EEO, dano na trg od 15. avgusta 2018, ki se uvršča v razrede iz priloge 1 te uredbe in se ni uvrščala v razrede iz priloge 3 te uredbe.«.

V dosedanjem tretjem odstavku, ki postane peti odstavek, se besedilo »prejšnjega odstavka« nadomesti z besedilom »drugega odstavka tega člena«.

Dosedanji četrti odstavek postane šesti odstavek.

4. člen

V 8. členu se v prvem odstavku v 3. točki za besedilom »v predhodnih treh letih, ali« doda beseda »alternativno«, za besedilom »na območju RS« pa doda besedilo »,v skladu z Izvedbeno uredbo 2017/699/EU«.

5. člen

V 10. členu se v prvem odstavku v 1. točki na koncu podtočke b) beseda »ali« črta.

V 2. točki se na koncu pika nadomesti z besedilom », ali«.

Za 2. točko se doda nova, 3. točka, ki se glasi:

»3. v okviru sistemov za zbiranje OEEO, ki so jih v skladu z namenom in okoljskimi cilji te uredbe vzpostavili proizvajalci.«.

6. člen

V 16. členu se v šestem odstavku besedilo »s splošnimi« nadomesti s črko »z«, besedilo »SIST EN 50574-1 in SIST EN 50574-2« pa nadomesti z besedilom »SIST EN 50625-2-4, SIST EN 50625-3-1, SIST EN 50625-3-2, SIST EN 50625-3-3, SIST EN 50625-3-4 in SIST EN 50625-3«.

Za šestim odstavkom se doda novi, sedmi odstavek, ki se glasi:

»(7) Priprava za ponovno uporabo OEEO se mora izvajati v skladu z zahtevami iz standarda SIST EN 50614.«.

Dosedanji sedmi do deveti odstavek postanejo osmi do deseti odstavek.

7. člen

V 17. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Proizvajalec mora na svoje stroške zagotavljati zbiranje OEEO in obdelavo vse zbrane OEEO v skladu s to uredbo, in sicer za:

- a) OEEO, ki nastaja iz EEO, ki se uvršča v razrede iz priloge 3 te uredbe, dane na trg po 13. avgustu 2005,
- b) OEEO, ki nastaja iz fotonapetostnih modulov, danih na trg od 13. avgusta 2012,
- c) OEEO, ki nastaja iz EEO, dane na trg od 15. avgusta 2018, ki se uvršča v razrede iz priloge 1 te uredbe in ni spadala v razrede iz priloge 3 te uredbe.«.

V tretjem odstavku za besedilom »tudi na stara bremena,« doda besedilo »razen na fotonapetostne module,«.

8. člen

V 44. členu se v šestem odstavku za besedo »Ministrstvo« doda besedilo »po uradni dolžnosti ali«.

Za šestim odstavkom se doda novi, sedmi odstavek, ki se glasi:

»(7) Ne glede na prejšnji odstavek ministrstvo v evidenci iz prvega odstavka tega člena po uradni dolžnosti spremeni podatek o nosilcu skupnega načrta na podlagi spremembe skupnega načrta iz 31. člena te uredbe, če se ta sprememba nanaša na pristop proizvajalca k skupnemu načrtu, izstop proizvajalca iz skupnega načrta ali prestop proizvajalca iz enega skupnega načrta v drugi skupni načrt.«.

Dosedanja sedmi in osmi odstavek postaneta osmi in deveti odstavek.

9. člen

V 49. členu se v prvem odstavku besedilo »Direktivo 2012/19/EU« nadomesti z besedilom »Izvedbenim sklepom 2019/2193/EU«.

10. člen

V 56. členu se v tretjem in četrtem odstavku beseda »zbiralec« nadomesti z besedilom »pooblaščen zastopnik«.

11. člen

V prilogi 1 uredbe se v točki b. v podtočki 4. besedilo »fotovoltaični paneli.« nadomesti z besedilom »fotonapetostni moduli«.

V 5. podtočki se besedilo »fotonapetostnimi paneli.« nadomesti z besedilom »fotonapetostnimi moduli«.

12. člen

V prilogi 4 uredbe se besedilo »Zbirno-predelovalne skupine OEEO so« nadomesti z besedilom »Zbirno-predelovalne skupine za zbiranje OEEO pri izvajalcu javne službe so«.

Končna določba

13. člen (začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.

Ljubljana, dne _____

EVA 2025-2570-0069

Vlada Republike Slovenije
dr. Robert Golob
predsednik

OBRAZLOŽITEV

I. UVOD

1. Pravna podlaga (besedilo, vsebina zakonske določbe, ki je podlaga za izdajo uredbe)

Pravno podlago za sprejem predlagane Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o odpadni električni in elektronski opremi (v nadaljnjem besedilu: predlog uredbe) predstavljajo enajsti in štirinajsti odstavek 20. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE, 158/20 in 44/22 – ZVO-2, v nadaljnjem besedilu: ZVO-1) ter šesta točka tretjega odstavka 21. člena in šesti odstavek 24. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24, 21/25 – ZOPVOOV in 56/25 – PoZ, v nadaljnjem besedilu: ZVO-2) v zvezi s prvim odstavkom 264. člena ZVO-2.

Zadevna pravna podlaga, med drugim, temelji na dejstvu, da je izvajanje določb podpoglavja »Sistem PRO« ZVO-2 zaradi ustavne presoje zadržano in da se do končne odločitve Ustavnega sodišča Republike Slovenije (sklepa št. U-I-104/22-15 z dne 19.5.2022 in U-I-104/22-36 z dne 14.12.2022) uporabljajo predpisi, ki uvajajo proizvajalčevo razširjeno odgovornost (v nadaljnjem besedilu: PRO) na podlagi ZVO-1.

2. Rok za izdajo uredbe, določen z zakonom

Rok za sprejem predloga uredbe in uskladitev slovenskega pravnega reda z evropskim je določen z Direktivo (EU) 2024/884 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. marca 2024 o spremembi Direktive 2012/19/EU o odpadni električni in elektronski opremi (OEEO) (UL L št. 2024/884 z dne 19. 3. 2024), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2024/884/EU), in sicer najkasneje do 9. oktobra 2025.

3. Splošna obrazložitev predloga uredbe

Osnovni namen predloga uredbe je ciljna sprememba Uredbe o odpadni električni in elektronski opremi (Uradni list RS, št. 55/15, 47/16, 72/18 in 84/18 – ZIURKOE, 108/20 in 44/22 – ZVO-2, v nadaljnjem besedilu: uredba) za zagotovitev prenosa Direktive 2024/884/EU v pravni red Republike Slovenije.

Sodišče Evropske unije je 25. januarja 2022 v sodbi v zadevi C-181/20¹ razsodilo, da je člen 13(1) Direktive 2012/19/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o odpadni električni in elektronski opremi (OEEO) (UL L št. 197 z dne 24. 7. 2012, str. 38), zadnjič spremenjene z Direktivo 2024/884/EU (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2012/19/EU) zaradi neupravičenega retroaktivnega učinka delno neveljaven. Določal je namreč finančno obveznost kritja stroškov ravnanja z odpadki iz fotonapetostnih modulov, danih na trg med 13. avgustom 2005 in 13. avgustom 2012. 13. avgust 2012 je datum začetka veljavnosti takratne nove Direktive 2012/19/EU, ki je nadomestila Direktivo 2002/96/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. januarja 2003 o odpadni električni in elektronski opremi (OEEO) (UL L št. 37 z dne 13.2.2003, str. 24) (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2002/96/EU) in s katero so bili v področje uporabe dodatno vključeni tudi fotonapetosni moduli. Po mnenju Sodišča Evropske unije je treba šteti, da se pozneje sprejeto pravilo iz člena 13(1) Direktive 2012/19/EU, v skladu s katerim morajo stroške, povezane z ravnanjem s fotonapetostnimi moduli ob koncu

¹ UL C 222, 6.7.2020.

življenjske dobe, kriti proizvajalci, četudi so bili proizvodi že dani na trg v obdobju, ko je veljala prejšnja zakonodaja, uporablja retroaktivno. Zato lahko krši načelo pravne varnosti. Sodba je zahtevala nadaljnje ukrepanje s ciljno usmerjeno spremembo Direktive 2012/19/EU o odpadni električni in elektronski opremi (v nadaljnjem besedilu: OEEO) in njenega člena 13(1) o kritju stroškov zbiranja in obdelave OEEO.

Za ta namen je bila, v zvezi s citirano sodbo Sodišča Evropske Unije, zaradi spoštovanja načela neretroaktivnosti in s tem preprečitve kršitve pravne varnosti pri izvajanju direktive, sprejeta Direktiva 2024/884/EU. Z njo je bilo glede na sodbo sodišča zagotovljeno spoštovanje načela neretroaktivnosti in s tem preprečitev kršitve pravne varnosti pri izvajanju direktive ter spoštovanje povezanih interesov gospodarskih subjektov za obdobje, ko se Direktiva 2012/19/EU še ni uporabljala za fotonapetostne module in druge proizvode, ki so bili na novo vključeni na njeno področje uporabe. Spremenjena direktiva torej uvaja obveznost PRO za proizvajalce fotonapetostnih modulov, danih na trg od 13. avgusta 2012 dalje, ko so bili fotonapetostni moduli vključeni v področje uporabe Direktive 2012/19/EU (in ne od 13. avgusta 2005). Prav tako se obveznost označevanja fotonapetostnih modulov, v skladu s standardom SIST EN 50419:2022, uporablja od 13. avgusta 2012 in ne od 13. avgusta 2005.

Proizvajalcem fotonapetostnih modulov se torej s to spremembo ne nalagajo nikakršne nove obveznosti, ampak se jasno določa, da ta obveznost velja od 13. avgusta 2012, ko so bili v področje uporabe predpisa vključeni tudi fotonapetostni moduli, in ne od 13. avgusta 2005, ko je bila uveljavljena prvotna Direktiva 2002/96/EU.

Ministrstvo pristojno za okolje, je načrtovalo spremembo uredbe primarno zaradi uskladitve z novimi zakonskimi podlagami glede sistema PRO, v skladu z ZVO-2. Ob tem naj bi bil zagotovljen tudi prenos določb spremenjene Direktive 2012/19/EU. Vendar zaradi postopka ustavne presoje podpoglavja »Sistem PRO« iz ZVO-2 do tega še ni prišlo. Zaradi zagotovitve prenosa Direktive 2024/884/EU (ki je spremenila Direktivo 2012/19/EU) v pravni red Republike Slovenije, je ministrstvo pripravilo ciljno spremembo uredbe.

Poleg navedene ciljne spremembe uredbe, se z nekaterimi dodatnimi manjšimi spremembami in dopolnitvami zagotavlja odprava nekaterih napak v uredbi, jasnejša usklajenost z Direktivo 2012/19/EU, posodobitev zahtev in s tem jasnejše zakonodajno okolje.

II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV PREDLAGANIH REŠITEV

1. člen – predlog uredbe zagotavlja ažurno stanje glede navajanja zakonodaje (Evropske unije), v skladu s katero uredba določa pravila ravnanja z OEEO.

2. člen – v skladu z Direktivo 2012/19/EU je ustrezno opredeljen izraz »dajanje na trg«, z navezavo na v 5. točki 3. člena uredbe opredeljen izraz zagotavljanja »dostopnosti na trgu«.

3. člen – v 5. členu uredbe se ustrezno posodobi sklic na SIST EN standard za označevanje električne in elektronske opreme (v nadaljnjem besedilu: EEO). Ta standard je bil revidiran, da bi se posodobili sklici na Direktivo 2012/19/EU. Prav tako se kot posledica sprememb Direktive 2012/19/EU jasno časovno opredeli začetek obveznosti označevanja za fotonapetostne module in EEO s področja uporabe predpisa, ki velja od leta 2018 in se ni uvrščala v področje uporabe predpisa pred tem.

4. člen – besedilo 8. člena uredbe glede poročevalske obveznosti je usklajeno z Direktivo 2012/19/EU in relevantno sekundarno zakonodajo Evropske unije.

5. člen – s tem členom predloga uredbe se dopolnjuje 10. člen uredbe. Dopolnjujejo se možnosti glede prepuščanja OEEO iz gospodinjstev s strani končnega uporabnika posameznika, v okviru sistemov za zbiranje, ki jih vzpostavijo proizvajalci. S tem se ta določba usklajuje z določbo Direktive 2012/19/EU, da se proizvajalcem dovoli, da pod določenimi pogoji vzpostavijo in upravljajo sisteme prevzemanja OEEO iz zasebnih gospodinjstev.

6. člen – zahteve za obdelavo OEEO v 16. členu uredbe, ki ga dopolnjuje 6. člen predloga uredbe, so dopolnjene z upoštevanjem zadnjih SIST EN standardov, ki se nanašajo na obdelavo OEEO in pripravo za ponovno uporabo OEEO.

7. člen – ta člen predloga uredbe dopolnjuje 17. člen uredbe. Jasno se določa (časovni) začetek finančne obveznosti proizvajalca EEO glede na uveljavljeno področje uporabe predpisa oziroma vrsto EEO, ki se uvršča v področje uporabe predpisa ter posebej za fotonapetostne module. Iz obveznosti glede starih bremen (OEEO, nastala iz EEO, dane na trg pred 13. avgustom 2005) se jasno izloča obveznost glede fotonapetostnih modulov.

8. člen - z namenom poenostavitve in večje učinkovitosti administrativnih postopkov v zvezi z vodenjem evidence proizvajalcev EEO ter medsebojne usklajenosti uradnih evidenc, sprememba 44. člena uredbe omogoča spremembo nekaterih podatkov v evidenci proizvajalcev po uradni dolžnosti.

9. člen – prvi odstavek 49. člena uredbe je ažuriran s sklicem na ustrezno sekundarno zakonodajo Evropske unije, ki določa način poročanja o ravnanju z OEEO Evropski komisiji.

10. člen – v tretjem in četrtem odstavku 56. člena uredbe se odpravi napaka; zadevni prekrški se namreč nanašajo na pooblaščenega zastopnika in ne na zbiralca.

11. člen - v prilogi 1 uredbe se besedilo »fotovoltaični paneli« uskladi z besedilom členov uredbe »fotonapetostni moduli«.

12. člen – priloga 4 uredbe je s tem členom predloga uredbe usklajena z drugim odstavkom 13. člena uredbe, z namenom razjasnitve, da gre za zbiranje OEEO pri izvajalcu občinske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov.

13. člen - določa začetek veljavnosti uredbe.